

Gaarden blev ledig, og Fardagen, vilde nærværende Lov blive anvendt. — Jeg kommer nu til to Paragrapher, som ere absolut nødvendige, for at denne Lov skal kunne opnaae sin Hensigt: Jordrotterne kunne jo nu fratage flere Gaarde noget af deres Tilliggende, inden Gaardene blive ledige, f. Ex. i Genhold til Forordningen af 27de September 1805, saaledes at Fæsteren endnu i sin Brugstid kan miste visse Dele af det Areal, han har Fæste paa. Det kan nu ikke bestaae med Tanken i nærværende Lovforslag, at denne Bestemmelse bliver opretholdt; thi ved den vilde jo som sagt flere Gaarde for endeel kunne forsvinde, inden denne Lov kommer til Anvendelse paa dem, medens dette Lovforslag jo gaaer ud fra, at det er Gaardene, som de nu ere, der skulle være Gjenstand for Afløsning, naar Fæsteledighed indtræder. Den anden Bestemmelse er ligesaa nødvendig, idet der jo nu ikke er noget til Hinder for, at en Godseier, naar han vil benytte sin Ret, sælger Gaarden til Andre, medens Fæsteren endnu sidder paa den, naar Kjøberen blot gaaer ind paa ikke at modtage Gaarden, før den bliver fæsteledig. Gaarden kan altsaa sælges eller bortforpagtes under selve Fæstetiden, og det er derfor nødvendigt, at der indsættes en Paragraph, som fuldstændig forbyder dette. Der maa kun gjøres een Undtagelse, og det er den, der omhandles i sidste Punktum af Paragraphen, nemlig „Gaardens Salg til Selveiendom eller til Arvesætte med Ret til at sælge og pantsætte til Fæsteren selv eller til hans Børn, Svigerbørn, Stedbørn eller Pleiebørn eller med Fæsterens Samtykke til Andre“; thi vi ønske jo, at Gaardene hurtigst muligt, naar det kan ske ved frivillig Overenskomst, maae gaae over til Selveiendom. — § 6 indeholder den Bestemmelse, som jeg allerede har omtalt, at Staten, naar en Fæstegaard er solgt, tilstaaer den sidste Bruger eller hans Efterladte en Pengesum lig $\frac{1}{3}$ af den udbragte Kjøbesum. Jeg troer, at der er sagt nok til for tiden at begrunde denne Paragraph, og jeg skal derfor ikke videre opholde mig derved for Diebliffet. — Nu kommer en § 7, som sigter til at afgjøre i ethvert forekommende Tilfælde, hvem den Person blandt Fæsterens Efterladte

er, som Staten vil tilstaae den Pengesum, der er Tale om. Jeg mener for det Første, at den, som den afdøde Fæster forud beviisligen har betegnet som den, han vil, der skal modtage dette Bidrag af Staten, bør anerkjendes som den, til hvem Staten skal udbetale det. Mig forekommer det at ligge i hele Lovforslagets Aand og den Retning, hvori det gaaer, og i den hele Udløsningsmaade, at det maa være den sidste Fæster, der, naar han vil, bestemmer, hvilken Person der skal nyde den omtalte Sum af Statskassen. Jeg kan ikke see, at det skulde være rigtigt at sige, at han kun skulde kunne bestemme, at Summen skulde udbetales til et af hans Børn; Stedbørn, Svigerbørn eller Pleiebørn; thi der kan tænkes Omstændigheder, hvor en saadan Bestemmelse ikke var tilstrækkelig. Han kan jo have en Søn, der enten som aandsbæg eller udsvævende eller af andre Grunde af Forældrene bliver betragtet som et Menneske, hvem det ikke kan være til Gavn at faae denne Pengesum, og hans Forældre kunde derfor have ønsket, at Gaarden maatte komme i Hænderne paa en Anden, som maaskee staaer dem fjernere, men dog er af deres Slægt, eller som de kjende som en saadan, at de kunne ønske at betroe ham denne Pengesum, for at han kan komme i Besiddelse af Gaarden efter dem. Jeg kan ikke see, at det skulde være rigtigt at forbyde dette. Jeg troer, at man fuldstændigt kan berolige sig med Hensyn til Forældrenes Tølelse for deres Børn, saa at man ikke behøver at være nogen Frygt for, at de uden særlig Grund skulle skyde deres Børn tilside for en fremmed Person; men der kan jo, som sagt, være Tilfælde, hvor Enhver vil anerkjende, at det er rigtigt, at Fæsteren kan gjøre det. Det andet Stykke i samme Paragraph gaaer ud paa at bestemme, hvem Personen skal være, forsaavidt den afdøde Fæster eller Forpagter ikke har efterladt sig nogen Billiestilkjendegivelse i saa Henseende. Det forekommer mig at være naturligt, naar der er flere Børn, at det da hellere bør være en Søn end en Datter, og naar der er flere Sønner eller flere Døttre, at det da hellere maa være den Ældre end den Yngre. Det Tilfælde, at der hverken er efterladt Børn, Svigerbørn